

Integraal Veiligheidsbeleid: terugblik op de periode 2019-2022

Eind 2018 is het IVB 2019-2022 van de gemeente Beesel vastgesteld. Dit betrof een uitgebreid plan dat enerzijds erg algemeen, en anderzijds op plekken zeer specifiek was ingestoken; regelmatig werden er concrete uitvoeringsplannen in benoemd.

Onderstaand een korte schets van de veiligheidssituatie en lopende aanpak aan de hand van de vijf veiligheidsthema's die in het vorige IVB zijn benoemd. In de blauwe kaders is een samenvatting per thema opgenomen.

A. Veilig wonen, werken en recreëren

Het aantal inbraken in/diefstallen uit woningen is in de afgelopen jaren gedaald, het aantal inbraken in/diefstallen uit tuinhuisjes, garageboxen e.d. is stabiel laag gebleven. Als gemeente, maar ook via onze partners (zoals de wijkagenten) hebben we regelmatig via social media aandacht gevraagd voor preventietips. We faciliteren een enthousiaste en omvangrijke groep beheerders van whatsappbuurtpreventiegroepen; zij houden een extra oogje in het zeil in hun buurt en melden verdachte situaties. De weg naar buurtbemiddeling wordt door inwoners, soms met behulp van de gemeente, politie of woningcorporatie, goed gevonden. Zij helpen o.a. met zaken op het vlak van geluidsoverlast, onderlinge bejegening en problemen rondom tuinen.

Ook de BOA heeft een belangrijke bijdrage aan inzet op veilig wonen, werken en recreëren door de preventieve werking, het aanspreken op gedrag, het bemiddelen tussen inwoners, door verbalisering van overtredingen en overleg met partners zoals de woningcorporaties.

In 2019 hebben we deelgenomen aan de uitgebreide enquête van de landelijke veiligheidsmonitor (VM). Hieraan hebben 894 Beeselse inwoners deelgenomen. Hierin werden subjectieve veiligheidsgevoelens bevroegd. De veiligheidsbeleving werd hierin beoordeeld met een 7,6, wat een hoger cijfer is dan landelijke/regionale gemiddelden. De resultaten uit de VM kwamen overeen met het beeld wat we lokaal hadden van de veiligheidsbeleving. We hebben daarom besloten om in 2021 niet deel te nemen aan de monitor. We bekijken periodiek of er aanleiding is om opnieuw deel te nemen.

In de afgelopen beleidsperiode hebben we afgezien van de jaarlijkse straat- of wijkschouw, georganiseerd vanuit veiligheid, zoals we die voorheen kende. Enerzijds omdat de opgehaalde informatie veelal niet met openbare orde en veiligheid te maken had, anderzijds omdat met de integrale wijkaanpak (Hazenkamp, Spoorkamp) een nieuwe manier van werken werd opgestart.

Binnen dit thema is de afgelopen beleidsperiode ook veel aandacht uit gegaan naar het snijvlak zorg en veiligheid. Multi-complexe casuïstiek heeft een behoorlijke impact op een fijne woonomgeving. Vanuit het zorgnetwerk en het lokale politie overleg zijn zorg en veiligheid steeds meer samen gaan werken. Het belang van het laagdrempelig kunnen melden van (overlast door) verward gedrag wordt door alle partners onderstreept, zoals dat binnen de gemeente Beesel bijvoorbeeld kan met het meldpunt 'ik maak me zorgen' Tijdens de beleidsperiode heeft het Zorg- en Veiligheidshuis een tijdje niet gefunctioneerd, maar sinds eind 2021 is dit weer langzaam operationeel.

Voor wat betreft de fysieke kwaliteit (zwerfvuil, verloedering e.d.) is de buitendienst op dagelijkse basis bezig met alles op orde houden. Meldingen worden snel opgepakt en afgehandeld. Helaas voelt een kleine groep mensen zich niet geroepen om binnen normale normen en waarden een bijdrage te leveren aan het netjes houden van de fysieke leefomgeving.

-
- Het aantal inbraken/ diefstallen geeft geen aanleiding voor prioriteit.
 - De huidige aanpak van whatsappbuurtpreventie en buurtbemiddeling loopt goed.
 - De inzet van de BOA draagt bij aan veilig wonen, werken en recreëren.
 - De veiligheidsbeleving in Beesel is hoger dan het landelijke/ regionale gemiddelde.
 - Met de integrale wijkaanpak verenigen we diverse beleidsvelden (waaronder veiligheid).
 - Zorg en veiligheid werken steeds meer samen aan een fijne woonomgeving.
 - Laagdrempelig kunnen melden van overlast door verward gedrag is van belang.
 - De aanpak van de fysieke kwaliteit loopt naar tevredenheid.
-

B. Veilig ondernemen

Er is geen sprake van regulier overleg tussen ondernemers en gemeente specifiek en alleen over het thema veiligheid. Wel zijn er tijdens de beleidsperiode enkele bijeenkomsten georganiseerd voor ondernemers (zoals weerbaarheid cybercrime en uitleg over het keurmerk veilig ondernemen) waarin veiligheid aan bod kwam.

Op basis van meldingen/aangiftes bij politie is het aantal winkeldiefstallen en inbraken bij bedrijven gedaald. Beperkte meldingsbereidheid (kosten-baten afweging, aangifte doen kost veel tijd terwijl het vaak geen resultaat oplevert in de ogen van de ondernemer) kan hierbij zorgen voor een vertekend beeld.

Voor wat betreft evenementen is er geadviseerd over veiligheid; risico's werden in kaart gebracht en aan de voorkant weggenomen door organisatoren maatregelen te laten nemen. Toezicht en handhaving tijdens evenementen krijgt steeds meer aandacht. Om dit structureel goed te kunnen regelen, is capaciteit nodig.

-
- We organiseren beperkt thema bijeenkomsten voor ondernemers.
 - Het aantal winkeldiefstallen en inbraken bij bedrijven is op basis van politiecijfers gedaald.
 - We adviseren over veiligheid bij evenementen, brengen risico's in kaart en zetten in op preventie.
 - Om toezicht en handhaving tijdens evenementen structureel goed te kunnen regelen, is capaciteit nodig.
-

C. Veilig opgroeien

Aan de hand van een aantal pijlers is er de afgelopen jaren gewerkt aan een veilig opgroei-klimaat voor de jeugdigen in gemeente Beesel. Dit zijn de pijlers: gezond en veilig opgroeien, een goede voorbereiding op de toekomst en talentontwikkeling in de gemeenschap.

Regionaal werken we samen in het project veilig verenigingsklimaat. Daarnaast heeft gemeente Beesel de aanbevelingen n.a.v. het inspectierapport van Toezicht Sociaal Domein geïmplementeerd ten behoeve van een verbeterde (keten)samenwerking in het lokale veld op het gebied van Jeugdzorg. Er is ingezet op meer signalering en bewustwording en passende opvolging bij vroegsignalering. Er is geïnvesteerd in deskundigheidbevordering van de gezinscoaches en expertise toegevoegd in vorm van de gedragskundige.

Het was de afgelopen jaren lastig om op het snijvlak jeugd en veiligheid grote stappen vooruit te zetten door het grote verloop in aanspreekpunten bij alle betrokken partners. Daardoor hebben we casuïstiek en handelingsperspectief niet altijd optimaal in beeld. Wel is er een convenant aanpak jeugdoverlast en jeugdcriminaliteit vastgesteld in 2021. Dit helpt ons om goed door te kunnen pakken op het moment dat een problematische groep jeugdigen in beeld komt. In 2022 is de samenwerking met de gemeente Venlo op het vlak van jeugd en veiligheid opgestart.

Qua preventie heeft de aandacht de afgelopen jaren niet gelegen op drugs of alcohol, maar op roken en overgewicht.

-
- We hebben ingezet op een veilig opgroeiklimaat en een veilig verenigingsklimaat.
 - We hebben ingezet op de ketensamenwerking Jeugdzorg.
 - Casuïstiek en handelingsperspectief is niet altijd optimaal in beeld.
 - Convenant jeugdoverlast en jeugdcriminaliteit vastgesteld; samenwerking met gemeente Venlo is opgestart.
 - Preventie gericht op roken en overgewicht; niet op alcohol en drugs.
-

D. Voorbereid op rampen en crises

Vanuit een gemeenschappelijke regeling werkten we binnen dit thema actiever dan ooit samen binnen de Veiligheidsregio Limburg-Noord. In de afgelopen jaren is er veel aandacht geweest voor het op peil houden van de kennis en capaciteiten voor onze gemeentelijke taken in het geval van crisis; onze mensen zijn opgeleid en bewust van hun taak, we weten waarvoor we aan de lat staan en pakken dat gewoon samen goed op.

Met initiatieven zoals de risk factory en brandveiligheidsweken zijn onze inwoners (waaronder kinderen en ouderen) geïnformeerd over risico's en wat ze zelf kunnen doen om deze zo klein mogelijk te houden.

We zijn vanaf maart 2020 geconfronteerd met de grote impact die de COVID-19 pandemie heeft (gehad) op onze inwoners, ondernemers en eigen medewerkers. Een lokaal coronateam heeft die gehele periode geprobeerd om helderheid te verschaffen en telkens te kijken naar wat wel kon binnen de geldende maatregelen. Hierbij is er zowel bestuurlijk als ambtelijk constant verbinding geweest met alle betrokken partners binnen de VRLN.

Daarnaast kregen we in de zomer van 2021 te maken met nog een grote calamiteit: het hoog water dat heel Limburg in zijn greep hield. Vier dagen lang waren we als gemeente, wederom samen met onze partners, inwoners en ondernemers, zeer intensief bezig om de schade voor onze gemeenschap zo beperkt mogelijk te houden. Onze (nood)dijken hebben het water tegengehouden. Slechts een klein aantal woningen/ bedrijven heeft wateroverlast gehad. We mogen trots zijn op het werk dat destijds is verzet; de meerwaarde van een goede crisisorganisatie is hierbij nogmaals bewezen. Uiteraard heeft de nafase nog doorgelopen nadat de acute crisis voorbij was.

Vervolgens zijn we per maart 2022 actief bezig met de opvang van Oekraïense vluchtelingen en kregen we later via de Veiligheidsregio aanvullende opdrachten op het vlak van opvang asielzoeker en plaatsing statushouders.

-
- We werken intensief samen binnen de Veiligheidsregio Limburg-Noord.
 - We hebben ingezet op opleiding om voorbereid te zijn bij rampen en crises.
 - We hebben ingezet op preventie en zelfredzaamheid van inwoners.
 - We zijn intensief bezig geweest met de COVID- 19 pandemie, het hoogwater en de opvang van Oekraïense vluchtelingen en asielzoekers en plaatsing van statushouders.
-

E. Integere overheid

Binnen dit thema hebben we veel aandacht gehad voor de aanpak van ondermijning; de vermenging van de onder- en bovenwereld, waarbij criminelen gebruik maken van legale structuren om hun illegale activiteiten uit te kunnen voeren. Intern hebben we een privacy protocol voor de aanpak van ondermijning opgesteld.

We hebben ons Damoclesbeleid (sluiting panden bij drugsvonds) en Bibobbeleid (vergunningverlening horeca, exploitatie e.d.) geactualiseerd.

Ook regionaal hebben we mooie stappen gezet. Met behulp van versterkingsgelden vanuit het Regionaal Informatie en Expertise Centrum (RIEC) en gelden uit de Regiodeal Noord-Limburg is er onder andere een regionaal interventieteam van start gegaan waar ook Beesel aan deelneemt. Daarnaast zijn er projecten gestart met het oog op onder andere vergroten bewustzijn en meldingsbereidheid, een veilig buitengebied, innovatieve controles, internationale werknemers en veilige vakantieparken. Op het thema mensenhandel is er (regionaal) een aanpak uitgewerkt.

-
- We hebben ingezet op de aanpak van ondermijning.
 - Het Damoclesbeleid en het Bibobbeleid zijn geactualiseerd.
 - We werken regionaal samen in diverse projecten op het vlak van integere overheid
-

Concluderend

Er is gedurende de afgelopen beleidsperiode veel gedaan om de veiligheid binnen de gemeente Beesel op peil te houden en waar mogelijk te verbeteren. De omvangrijke crises die we hebben doorgemaakt hebben een behoorlijke stempel gedrukt op de tijd en capaciteit van betrokken medewerkers. Gelijktijdig hebben we getracht om zo goed mogelijk mee te bewegen met kansrijke (maar onverwachte) ontwikkelingen binnen het veiligheidsveld, meer specifiek ondermijning, zoals de projecten uit de Regiodeal. De focus heeft door bovenstaande wellicht minder dan gedacht gelegen op veiligheidsgevoel en 'traditionele' criminaliteit. De ervaring leert dat 'van alles een beetje doen' een valkuil is: de te verwachten effecten zullen dan beperkt blijven. Focus is voor de komende periode dan ook wenselijk.